

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

НАШ ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 33545

ПОВЕРНЕННЯ ПІДХОРУНЖОГО МЕЗЕНЦЕВА

28 лютого 2018 р. у с. Парафіївці гідно вшановано підхорунжого полку Чорних запорожців Миколу Мезенцева, героя т. 2 Енциклопедії Визвольної боротьби "Подебрядський полк" Армії УНР". Згадавав я Миколу і публікував його світлинки і в інших книжках Історичного клубу "Холодний Яр". Звичайно, мріяв, що ці публікації дійдуть на його батьківщину і земляки вшанують його. Мрії збуваються! Втілив їх Микола Череп, голова Чернігівської обласної організації Руху. Участь у святі взяли й члени Історичного клубу "Холодний Яр" Валерій Мартишко, Тарас Силенко, а також режисер Олексій Гончарук, який знімає фільм про 72-гу

бригаду ім. Чорних запорожців. Ось біографія героя.
Мезенців (Мезенцев) Микола Іванович (13.01.1898, с. Качанівка Парафіївської вол. Борзнянського пов. Чернігівської губ., тепер Ічнянського р-ну Чернігівської обл. – після 1936). Військовий та громадський діяч, інженер-лісівник; діловод полку Чорних запорожців 1-ї Запорозької дивізії, член Спілки українських інженерів Словаччини (1930-ті); звання – підхорунжий полку Чорних запорожців, поручник Армії УНР (на еміграції).
Козацького роду. Народився в сім'ї Івана Григоровича та Олени Степанівни (в дівоцтві Дончак-Дончаківна), які мешкали в с. Качанів-

ці, де розміщався маєток меценатів Тарновських. Служив в українській армії (12.1917 – 1924). Учасник Першого зимового походу. Поранений і контужений. Закінчив Спільну юнацьку школу. Перебуваючи в т. Щипорно, писав вірші.
Закінчив відділ лісової інженерії Чеської політехніки у Празі (1931). Відіграв помітну роль у створенні у Словаччині "Просвіти" та організації українського студент. життя. Лицар ордена Залізного хреста і Хреста Симона Петлюри.
Слава чернігівським козакам!
Слава Чорним запорожцям!

Роман КОВАЛЬ
На фото О. Гончарука – М. Череп.

УКРАЇНЦІ ПАМ'ЯТАЮТЬ

ного знака на честь отамана за участі школярів Малинівської ЗОШ, селян, представників козацьких, молодіжних, волонтерських організацій, а саме Літинської козацької сотні ім. Якова Гальчевського (організатор заходу), Молодої подільської січі, БФ "Волонтерський тил", козаків куреня ім. Івана Богуна ЗШ №27 м. Вінниці, гуртка "Подолани" Хижинецької ЗОШ Вінницького району, працівників Літинського краєзнавчого музею ім. Устима Кармалюка, Вінницького козацького полку ім. Івана Богуна, членів ОУН, літинських і вінницьких рухівців та інших патріотів. Учасники запропонували сільській владі знайти в собі політичну волю і таки назвати центральну вулицю села на честь Якова Гальчевського.

21 березня 2018 р. в Міністерстві молоді та спорту України вшанували Якова Гальчевського – видатного українського воїна доби УНР. Урочистості приурочено до 75-річчя з дня його загибелі. Організував їх Микола Ляхович – завідувач відділу патріотичного виховання Міністерства молоді та спорту.
Роман Коваль прочитав лекцію "Українсько-польські стосунки в долі Якова Гальчевського, сотника Армії УНР, майора Війська Польського". Виступили голова товариства "Холмщина" Степан Романюк та представник товариства Володимир Грисюк, 1930 р. н., який розповів про злочини поляків проти українського населення краю. Тільки в родині п. Володимира поляки вбили 14 її членів.
На пропозицію холмців Якова Гальчевського, захисника Холмщини і Поділля, вшановано хвилиною мовчання.
Тарас Силенко виконав пісню про Якова Гальчевського.
Змістовно виступив на тему українсько-польських стосунків Тарас Компаніченко, а потім проспівував кілька пісень доби Української революції. Промовляв і завідувач відділу Міністерства закордонних справ. А от працівники польського посольства на зустріч не прийшли, але тут більше вина української сторони, яка запросила їх за день до події.
Наступного дня Якова Гальчевського вшанували в його рідному селі Малинівці, що в Літинському районі. Захід відбувся біля пам'ят-

Депутат Вінницької обласної ради Володимир Барцьось оголосив про свою депутатську ініціативу: ухвалити рішення територіальної громади і сільської ради (сільський голова Малинівки погодився) і за підтримки обласної влади звернутися з офіційним клопотанням до влади польського міста Грубешова, де поховано вояка, дозволити встановити на його честь меморіальну таблицю (її вінничани виготовлять власним коштом).
Володимир Барцьось звернув увагу, що Вінниччина неодноразово йшла на поступки польській громаді в питанні вшанування їхніх діячів. Дружба має бути не одностороння... "У центрі Вінниці висить дошка Пілсудському, – розповів депутат, – на будівлі залізничного вокзалу є дошка на честь зустрічі у Вінниці Пілсудського і Петлюри, у районах відкриваються пам'ятні знаки і меморіали на честь репресованих поляків, між нашою областю і низкою польських воєводств діють договори про співпрацю. Отже, чекаємо на позитивне вирішення нашого клопотання".
Слава полковникові Якову Гальчевському!
Подяка всім, хто пам'ятає його добрі справи!

СВЯТО НА БАТЬКІВЩИНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

12 березня 2018 р. козаки з навколишніх сіл та містечок з'їхалися у селі Шевченкове на Звенигородщині, щоб ушанувати пам'ять звенигородських вільних козаків, які сторіччя тому на чолі з Хведотом Бондарем біля ст. Бобринської вщент розбили 8-му російську армію і мало не захопили в полон команданта більшовицьких військ Михайла Муравйова.
На урочистому відкритті меморіальної дошки, яку прикріпили біля центрального входу у приміщення Шевченківського коледжу Уманського НУС, було багато школярів та студентів, які з цікавістю і захопленням спостерігали за дійством. Право відкрити меморіальну дошку надано

почесним вартовим – членом Історичного клубу "Холодний Яр" – отаманові Козачанського куреня Вільного козацтва Олегові Голубу та сотникові Історичного товариства "Чорні запорожці" Романові Боровику з Корсуня.
Дошку встановлено коштом козаків Лисянської, Моринської та Шевченківської сотень за сприяння Козачанського куреня. Ініціював подію Роман Коваль, він же й написав текст на дошку.
Присутніх на заході вітали сільський голова Сергій Смілько, голова Звенигородської районної ради Володимир Кучер та директор коледжу Олександр Потабенко, який разом з педагогічним колективом радо по-

годилися провести козацький захід у навчальному заході.
Вільний козак та поет із с. Пединівки Микола Темченко презентував свій новий вірш "Вклоняємось вам, герої-козаки". Отець Богдан осятив меморіальну дошку та прочитав молитву. Хвилиною мовчання та сальвою з козацької гармати 17 сторіччя присутні вшанували подвиги своїх славних пращів.
У переповненій актовій залі коледжу перед глядачами виступив краєзнавець та письменник Вадим Мищик, який розповів про подвиги Хведота Бондаря та презентував свою нову книгу "Всю душу за волю України" – оповідь про боротьбу за Самостійну Україну на Уманщині у 1920-х роках, подарувавши примірник до місцевої бібліотеки.
Поетеса та берегиня Реєстрового козацтва Валентина Войцехівська прочитала свої вірші. Отаман Козачанського куреня Олег Голуб розповів про відродження сучасного козацтва на Звенигородщині. Заслужений працівник культури України та співак, отаман Товмачького куреня Дмитро Вовк заспівав свою нову пісню, написану разом із поетом Віктором Подорогою – "Про героїв Крут".
Сотник Історичного товариства "Чорні запорожці" Роман Боровик разом із бунчужним та воїном-добровольцем Валерієм Льюком показали присутнім зразки зброї, якою воювали вільні козаки сто років тому, та розповіли історію зародження полку Чорних запорожців.
Активну участь у святковому концерті взяли учні Шевченківської ЗОШ та школи мистецтв, студенти коледжу. Особлива подяка за участь і творчу підтримку в козацькому заході членам Історичного клубу "Холодний Яр" – заслуженому артисту України кобзарю Тарасові Силенку та поетові Валерію Мартишко.
Дякую всім патріотам України, які відвідали козацький захід у селі Шевченковому.

Олег ГОЛУБ

Щорічні вшанування героїв Холодного Яру

Прийди і вшануй героїв!

Холодний Яр чекає на тебе! 100-ліття Української революції і 250-ліття Коліївщини. Чудова нагода зійтися в коло!

28 квітня 2018 р., 10.00. Медведівка. Відкриття Всеукраїнського турніру бойових мистецтв ім. М. Залізняка.

- 28 квітня 2018 р., 12.00. Івківці. Покладання квітів до пам'ятника Максимові Залізнику.
- 28 квітня 2018 р., 17.00. Медведівка. Музичний фестиваль.
- 29 квітня 2018 р., 10.00. Мельники. Мітинг і вшанування могил.
- 12.30. Гайдамацький став. Освячення зброї і прапорів.
- 13.30. Буда. Музичний фестиваль за участі видатних українських митців.

Шановні члени Історичного клубу "Холодний Яр", дорогі українці!
Запрошуємо всіх, хто любить Україну та шанує її героїчне минуле, взяти участь у нашому святі та долучитися до його організації. Просимо жертвувати кошти на картку ПриватБанку члена Історичного клубу "Холодний Яр" Марини Хаперської, скарбника оргкомітету: 5168 7427 1193 6546.
Роман КОВАЛЬ, голова оргкомітету

ПІСНЯ – ЄДИНИЙ ХЛІБ ЛЮДСЬКОЇ ДУШІ

“Як потрібна рідна пісня на рідній землі! Правда, невмируща, жива! У ній закладено формулу вічної мудрості всього нашого життя!” – до такого висновку прийшов Василь Литвин, що проніс пісню крізь усе своє життя, як живу воду для душі людської.

Де ж початок, коріння, з якого проросло буйне, квітуче дерево його творчості?

Безмежний простір трав, високі прадавні могили, круті балки, життєдайні струмки степових річок і пісні, якими з колосиків огортали все ество батько й мати.

Мати, Марія Ониськівна, з давнього хліборобського роду, співала з ранку до ночі. Що б не робила – все з пісню. На кожен випадок чи подію знаходила відповідну пісню. Змучена колгоспною кріпацькою, виснажена материнським горем (із 12 дітей вижило тільки четверо), вона несла в серці цілюче джерело пісні. Напоювала ним дітей і всіх тих, хто так чи інакше входив у коло спілкування.

І батько, Степан Андрійович, теж володів пісенним дивом. Окрім того, за свідченням його синів, Миколи та Василя, мав рідкісний голос: необмежені можливості верхів-низів, приємний сріблястий тембр.

Часто батьки співали разом. А тому, скупані в піснях, Микола та Василь і самі рано почали співати.

До батька на посиденьки приходили фронтівники, душі яких ніяк не могли вирватися з пекла страхотливої, скаженої, вогняної стихії війни. І хлопці ширими дитячими голосами співали почути від них пісні. І ця дитяча безпосередність розчулювала, розтоплювала лід у душі, роздівляла несподівано ніжним і життєствердним чуттям. Вже тоді малий Василь відчув силу пісні, дивлячись на слюзи чоловіків, які пройшли крізь вогонь і смерть. Душа начебто зачерствіла і скрижанила, відгукувалася на пісню, відроджувалася у первісній суті.

Тому Василь хоче співав усім, хто його просив. У школі жодне свято не минало без участі братів Литвинів, як і районні огляди та олімпіади.

Василь співав вдома і на вулиці, у школі, в дуеті з братом і сам.

Та відчуття співи до самозбуття сталося з ним років у чотирнадцять. Вийшов на другий поверх у школі. Перерва, бігають-метушаться школярі. А він задивився у вікно: безмежний простір степу, вдалині могила. І заспівав, мало усвідомлюючи, що робить:

Ой у полі могила
З вітром говорила:
Повій, вітре буйнесенький,
Щоб я не чорніла...

Коли отямився, глянув навколо – майже вся школа, вчителі та учні, стоїть і слухає. Підійшов вчитель співи і мовив: “Василь, тобі треба вчитись на співака!”

Це й визначило подальшу долю Василя.

Не вступив до Одеського музичного училища – захрип перед екзаменами.

Вирватися з колгоспного кріпацтва важко. Кинулися з братом на пошуки і вступили до Крелевського художнього училища, бо й малували обоє гарно.

Співав у художній самодіяльності, у дуеті з братом і сам. Ось тут вони зблизька побачили бандуру.

Василь відчув: то найліпша опора для його пісні. Сіли з братом за бандури.

Перший вчитель – Михайло Іванович Білошапка. Він і благословив хлопців на шлях бандуристів. Попри їхню вступу до Київського музичного училища ім. Р. Глієра.

Навчаючись там, Василь відчув підсвідомий поклик рідної пісні. Відмовився співати пропоноване і попросив у вокаліста українських народних. Той здивувався, але дав йому “Віс вітер, віс буйний”. На екзамени всіх вразив, бо відчув себе отим першим творцем, який вкладав у пісню все, чим повнилася душа.

Закінчили училище братам не вдалося: стипендія мізерна, батьки не в змозі були допомагати, підробляти ніяк, бо робота над пісню і бандурою забирає весь час.

Микола запросили друзі до Тернопільського музичного училища, де мали змогу матеріально підтримати.

А Василь після 3-го курсу пішов працювати до Чернігівської філармонії. Саме тут і пройшов вишкіл бандуриста-співака на професійному рівні. Так, як і в музичному училищі, найважче було з репертуаром: пропонували або плакатно-бравурні сучасні, або жартівливі до блазнювання. Виборов для солього виконання “Взяв би я бандуру”, так на все життя і залишив у своєму репертуарі.

На сцену кожного разу виходив як на екзамен: що ти несеш слухачам? Приходило оте юнацьке самозабуття: тільки пісня, тільки її сутність, яку потрібно передати правдиво і щиро. Слухачі платили вдячністю.

Тут і кристалізувалася неповторна манера співи Василя Литвина: він не виконував пісні, а співав так, ніби все, про що йдеться, щойно переживав і переповідає світові, чи слухає хто, чи ні.

Пізніше він скаже про це: “Кожна людина бачить пісню по-своєму. Для мене ж вона начебто моя звітність перед світом, що оточує. Він діє на мене своїми засобами та іспитами, що засмучують або радують, дають сили жити. Пісня – моя відповідь: я нічим більше не можу подякувати небу, що я є. Це глибше і значиміше, ніж можна уявити. Це найвище, що може послати людина світові”.

Василь боляче сприймав “халтурне” виконання і репертуар ансамблю, де працював. Тому, коли брат Микола закінчив Тернопільське музичне училище і, отримавши запрошення на роботу у філармонію, покликав і Василя, з радістю погодився. Працювали і в дуеті, і поодиночі солістами. Тут дали можливість добирати репертуар самому. Радість від того була і артистам, і слухачам, бо співали те, що серце підказувало.

Та недовго так було, всього півроку. Попали під “всевидяче око, всечуючі вуха” КДБ. Висновок: націоналістичний репертуар. Професійна сцена була закрита. Мало того: Миколу довго і принизливо допитували, до якої націоналістичної спілки належить. Навіть кілька місяців тримали в ув’язненні.

А Василя віддали в солдати, хоч за станом здоров’я не мав іти до війська. Знущалися “дозволеними” засобами немилосердно. Але Василь був терплячий, жив за принципом Тараса Шевченка “Караюсь, мучусь... але не каюсь!..”.

Повернувшись із війська, скільки не звертався до музичних установ – відмова. І Чернігів чемно вирядив геть. Сцена знову недоступна. Працював де можна, ніякої роботи не цурався.

За сприяння друзів потрапив у Бориспільський р-н, вів самодіяльний ансамбль бандуристів. Музично-хорове товариство готувало концерт кобзарів, бандуристів-лірників. Друзі Петро Засенко та Дмитро Чередниченко посприляли, щоб і Василя запросили. Секретарка, яка носила репертуарні списки до ЦК КПУ на затвердження, переповіла анекдотичну розмову при їхньому розгляді. Дійшли до імені Василя Литвина: перша пісня “Ой полети, галко”, друга – “Ой не пугай, пугаченьку”.

Жалоба за Василем Литвином

Обірвалася бандури струна –
Боєм – зойком пішла луна:
Ще один цвіт убили морози,
Ще одна замірила весна...

Ой бандуро! Душа ти співуча!
Голос твій крізь віки лихоліть
Зі стрімкої дніпровой кручі
Невпокорено рветься у світ.

Що струна, то і пісня озветься
З незнищенного скарбу народу,
Перелине від серця до серця,
Обізветься від роду до роду.

Твої струни – то віще начало,
То живий Духу нації знак,
З ними думи народні звучали –
Іх співав лицар Волі, козак.

Ой порвалася бандури струна,
І погасла одна із пісень.
Тихим жалем бринить ще луна...
Хто ж підхопить той спів? Понесе?!
Підхопіте, хто зможе, той спів!

Антоніна ЛИТВИН

– А, про птичек! Пусть поёт!
Йшов 1969 рік. Київська опера переповнена. Такої події в Україні не було понад три десятиліття!

Захоплено стрічали всіх: і більш відомих (Андрій Бобир, Володимир Перепелюк, Микола Полотай), і менш відомих (Олександр Маркевич, Григорій Ільченко, Іван Панченко, Семен Гнилюквас). А Євген Адамцевич приніс із забуття “Запорозький марш”, який і до сьогодні лунає козацькою звитьогою по всій Україні. Григорій Ткаченко подав зразок традиційного кобзарського співи. І лірник Павло Чемерський озвася традиційним прадавним відгуком століть.

І злетіла з уст Василя Литвина та зі струн його бандури пісня, що з’єднала віки, озвалася голосом зруйнованої Січі, заборонена, не співана хтозна-відколи.
Зал шаленів, повнівся незвичними на той час вигуками “Слава!”.
А ще як озвася-затужив боєм козака-запорожця, якому “ніде гнізда звити і діточок зростити”, оплески вихлюпнулися через край. Мусив заспівати ще й третю, поза списком – “За байраком байрак”.

Після цього виступу музично-хорове товариство запросило на роботу в новостворений оркестр українських народних інструментів солістом. Викликав брата Микола, який на той час був у Львові. Знову поєдналися в дуеті. Пісні, як і раніше, добірали-пропонували за своїм принципом: ті, що промовляють до серця слухачів.

На одному з перших концертів оркестру, у Київській філармонії, брати Литвини заспівали “Марш Богдана Хмельницького” (сл. Степана Руданського, муз. Миколи Литвина). Реакція залу була така ж сама, як і в опері, – шалена.
“Та недовго сонце гріло, Недовго молилось...” Втрутилася сила, від якої не сховаєшся і за “стіною Кавказу”. Звільнили з роботи.
Куди податися?
Родичі дружини жили в чудовому наддніпрянському селі Гребенях. Перебралися туди, нашкребли грошей на яку-таку хатинку.
Професійна сцена закрилася для Василя на довгий час.
Спробували знайти вихід на сцену в Черкасах, де жили батьки дружини, але куди не потикався, скрізь відмова: ні Черкаський народний хор, ні філармонія, навіть міський Будинок культури не запропонували роботи.
Знову повернулися в Гребені. Тут міг працювати в Будинку культури, але під пильним контролем.
Пісня ж кликала, бриніла в серці, рвалася на волю. Як він говорив про себе: “Пісня – то моя душа, яка скаже за мене все”. Отож знаходив пісні, що відгукувалися в душі, й співав їх на кручах дніпрових – небу, сонцю, рідній землі.
Звичайно, друзі не забували Литвинів. Частенько заходили на гостину, аби почути нові пісні. Це Алла Горська, Борис Плаксієв, Василь Забашта, Іван Гончар, Іван Дзюба, Оксана Мешко, Діана Петриненко. Навідувалися і Григорій Тютюнник, Євген Гуцало, Іван Марчук, Ніна Матвієнко, яку Василь звабив Гребенями – теж має тут хату. Були спільні концерти з тріо “Золоті ключі”, навіть гастрольна поїздка до Канади.
“Відчував відсутність пісень сучасного громадянського звучання” – казав Василь Литвин. – Тобто з’явилася воля до пісні, але пісні не чути, і я наважився сам співати про те, що мені сьогодні болить. Так я почав творити власні мелодії на слова класиків, а також сучасних поетів”.

Народжувалися нові й нові пісні. З гребенівських круч пролунала пісня на слова Петра Перебийноса, яка стала пісню року на пісенному вернісажі, – “Рятуйте, люди, пісню!”.
Нарешті Василя Литвина запросили на роботу в Укрконцерт. Слухачі сприймають спрагло. Навіть Москва запросила на ювілей. “Слово о полку Ігоревім” мало надзвичайний успіх.
Успішно концертував не тільки в Україні. Побував на Камчатці, в Канаді, Литві, Польщі й Казахстані.
Та ось Український фонд культури, головою якого був Борис Олійник, скликав комітет порятунку української народної пісні. На одне із засідань запросили і Василя. Коли покликали до слова, відчув: дзвенить пісня, яку склав на текст Лесі Українки “Де ті струни? Де голос потужний? Де тее слово крилате?”.
А за плечима встають когорти замучених, страчених, але незнищених лицарів рідної пісні: кобзарів, бандуристів, лірників. Пісня дзвеніла, кликала до дії. І мовив: потрібно створити кобзарську школу, таку, як була на Січі.
Багато людей долучилося до цієї святої справи.
Український фонд культури 1989 року підготував благодійний концерт кобзарів-бандуристів у Палаці “Україна”. Збір – на користь кобзарської школи, яка намітилася у с. Стрітвіці Кагарлицького району.
Минуло 20 років від пам’ятного концерту в Київському оперному театрі.
Зал, від партеру до верхнього ярусу, спрагло очікував. Співали всі ті, що і в оперному театрі, та ще долучилися молодші: Павло Супрун, Микола Литвин, Анатолій Гришин, Володимир Войт, Володимир Кушпет, Остап Стахів.
Василь заспівав пісню “Народе мій...”, створену ним на слова Івана Франка. Коли прозвучали слова “Вірю в силу духа і в день воскресний твогою повстання!”, п’ятитисячний зал встав. Люди дали слухали стоячи.
До Василя на другий день був дзвінок: що за пісню він склав? До якого повстання закликав? Він відповів: цим словам уже, мабуть,

півстоліття. Їх написав Іван Франко. У відповідь розчароване: “А... Франко...”

Кобзарську школу в с. Стрітвіці створено зусиллями багатьох ентузіастів. На відкриття з’їхалося багато людей, навіть із Москви, Польщі та Литви. Проведено обряд посвяти за давніми кобзарськими традиціями.
У школі Василь навчав “кобзариків”, як він лагідно їх називав, практичного кобзарства. Намагався вкласти в їхню свідомість напрям розвитку творчого шляху.
Як він жартома називав, у “творчому тандемі”, об’їздив із дружиною майже всю Україну, шукаючи учнів-“кобзариків”.

Коли пішов зі школи, не полишав концертної діяльності. Шукав пісні про те, що найбільше болить чи радує рідну землю.
Щороку їздив на фестиваль бойових козацьких мистецтв “Спас” на Хортицю.
Хочоє долучався до роботи Історичного клубу “Холодний Яр”, був його членом. Відгукувався на запрошення в школи, навчальні заклади, любив молодіжну аудиторію, бо мав із чим до них іти. Заперечував скептикам, які негативно відгукувалися про молоде покоління. “Молодь наша прекрасна, – казав, – і вона повинна знати це і вірити в нас, вчителів, і у свої власні сили”.

У пошуку необхідних пісень роздумував: “Я коли був молодий, шось таке про себе уявляв: який я геніальний – пісні складаю... А з роками осягнув: не складаю я їх, а чую... Вони вже були, ті мелодії, віки до мене, то музика рідної землі, вона звучить вічно, а я її просто чую і передаю іншим...”

І тут же: “Я несу величезну відповідальність за кожне слово в пісні, бо усвідомлюю, що то за зернятко. І не повинно там бути ані бруду, ані пустоти! Я не вважаю себе композитором, просто беру на себе сміливість інтерпретувати поезію так, як підказує мені серце”.

Не полишав цієї діяльності до останку: всього півроку не мав публічних виступів. Але пісні складав і в цей час. Останні його пісні: “Я єсть народ, якого правди сила ніким звойована ще не була” (сл. Павла Тичини), “Українці, вчуймо голос крові” (сл. Антоніни Литвин), “Не ділим Україну” (сл. Сергія Борщевського), “Народе із трипільських запорогів” (сл. Бориса Олійника), пісня-сповідь комбата Олександра Гумюнка “Я вродився з козацького болю”.

Не любив, коли перелічували його нагороди і звання, розповідали, коли просто дякували за пісню.
А нагород таки трохи мав: лауреат Літературно-мистецької премії ім. Івана Нечужа-Левицького, лауреат Премії Фонду родини Тараса Шевченка, відмінник освіти України; відзнака Українського фонду культури “За сподвижництво в українській культурі”.

Радий був званою заслуженого артиста України, – бо легше стало пробивати дорогу кобзарській школі. Нагороджений Василь Литвин і орденом “За заслуги перед Україною” III ст., став і почесним громадянином Кагарлицчини.
У репертуарі кобзаря близько 250 пісень, 172 з них – на власну музику.
Василь Литвин усвідомлював себе крапелькою із джерела народної пісенності.
“Народна пісня, – говорив він, – є джерело найвищої людської мудрості, найправдивіше слово наших геніїв-предків, полишене нам у спадок і звернене до нас, живих. Я живу і дію своїми піснями – і просто не можу собі уявити іншої долі. Якщо людина не реалізує здібності, даровані їй природою, вона просто гине. Візьміть джерело, воно зникає, якщо вода в ньому застоюється.
Отже, потрібно весь час вихлюпувати воду, аби прибувала нова, пророза і чиста. Так і у творчості: чим більше віддаєш людям, тим швидше оновлюєшся”.

Отже черпаймо водицю живу з пісенного джерела Василя Литвина, і він житиме серед нас своїми дивовижними піснями.
“Українці! Співайте рідних пісень! Оживляйте душу!” – такі були його останні слова. Нехай вони доторкнуться кожного чуйного серця!

Антоніна ЛИТВИН, дружина
с. Гребені Київської обл.

СМЕРТЬ БЕЗТУРБОТНИХ ТАМБОВЦІВ З НАГОДИ 75-ЛІТТЯ ЗАГИБЕЛІ ЯКОВА ГАЛЬЧЕВСЬКОГО ЗГАДАЄМО ОДИН З ЙОГО УСПІШНИХ БОІВ ПРОТИ РОСІЙСЬКИХ ОКУПАНТІВ

...Поки бігли, бій закінчився. Раптом – голосна московська мова, скрипіння возів. Отаман дав команду залагти в куцах над шляхом.

Так, це тамбовці з Літина, які по селах викачували хліб. Попереду – близько двадцяти кінних. Ідуть без забезпечення. Між ними Орел угледів полоненого зі зв'язаними за спину руками. Глянув на своїх – “лежать, причаївшись, і тільки вогонь їм світитись в очі”.

Ворог наближався, здавалося, занадто повільно.

Ось нарешті вози. На кожному з них по п'ять-шість заброд. Типові азійські обличчя – вузькі очі, вилиці, що вискакували з писків.

Ідуть впевнено – отже, перемогли. Кожен з козаків уже вибрав собі жертву. Замість того щоб думати

про вічне, тамбовці голосно говорили про “шамовку”, яка їх чекала в Літині.

Перша жертва – за отаманом. Він уже вибрав собі рудого і мордатого кацапу. Сухий постріл переріс у рушничну канонаду. Її намагався перекричати ручний кулемет Ониська Грабарчука. Тепер гранати. За якусь мить вони остаточно приголомшили ще недавно безтурботних тамбовців. Зайди розлітали ся в усі боки разом із землею.

Отаман відчув, як защеміло в нього серце: жаль було селян-погоничів – вони разом з більшовиками намагалися врятуватися від осколків.

На дорозі – крик, зойки, стогін, іржання переляканих коней... Більшовики, зіскокнвши з возів, мчали

до рідкого лісу. Дехто з утікачів, хоч і дуже поспішав, на ходу все ж прихоплював сталевого гостинця і, кленучи життя, припадав до святої української землі.

Кацапчуки тікали полем до Брусленова. Орел піднявся на повний зріст.

– Коли їм аж так спішно, – посміхнувся він, – ми не заперечуємо.

Потім наказав козакам не поспішати і марно не стріляти. Може, кому й треба було нагадувати про це, але не братові Ониська – ліснику: в того що не стріл, то смерть. А сам Онисько поставив зручно на рові кулемета і, щось підспівуючи собі під ніс, зосереджено підганяв утікачів.

Кулемет Ониська ще трохи гарчав і, невдоволений, що вже не дістає рухомих мішеней, замовк. Грабарчук, закинувши його на плече, поволи попрямував до гурту козаків, що збиралися навколо отамана. Лише тепер, коли бій затих, можна було почути, що він співає:

Чорноморець, матінко, чо-о-орноморець
Вивів мене бо-о-осу на моро-о-озець.
Вивів мене босую та й пита-а-ає:
“Чи є мороз, дівчино, чи нема-а-ає?”

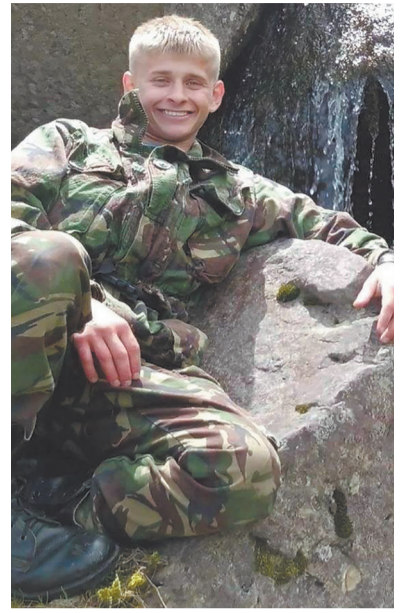
Роман КОВАЛЬ

Дж.: Коваль Р. Отаман святих і стражних. – Київ: в-во “Просвіта”, 2000. – С. 50 – 51.

На світліні – козаки і старшини Подільської повстанської групи. Якова Гальчевського позначено як № 1. Вересень 1922 р.

ВЛАДИСЛАВУ, КОЗАКОВІ З ПОЛТАВИ

А нині я на скіпочку зітлію.
Лягли на душу люті холоди.
Прости і проведи, Свята Маріє,
Крізь чорну ніч вселенської біди.
Тремтять обріз в руці несамовитій,
Хлопчини очі гаснуть золоті,
Бо навіть переможці завжди з битви
Когось несуть додому на щиті.
Моя Україна в горі і недужі
Вогнями й кров'ю випалена вщерть.
Мої живі, мої полегли друзі,
Лише не смерть, молю, лише не смерть!
Он котрий раз все крутять на екрані,
Як пада долі, зводиться і знов...
Хлопчина милий. Йде війна з тираном...
Але не кров, молю, лише не кров...
Я знаю, що в героїці жертвній
Є нетутешня і страшна краса,
Та я прошу хоч трішечки любові
Тут, на землі, і там, на небесах.
Свята Мати, вічна, милосердна,
Молю тебе – прости і проведи
Своїх дітей, натхненних і упертих,
Крізь чорну ніч української біди.

Владислав Козченко, 1997 р. н., стрілець-снайпер 1-го взводу 2-ї десантно-штурмової роти 95-ї бригади. Загинув 6 березня 2018 р.

Наталія ДЗЮБЕНКО-МЕЙС
м. Київ

“ЗАЙВИЙ”

Відгуркотіла вже битва кривава,
Тікали в Московію большевики,
Грізно давлені козацькеє “Слава!”,
Нищили зайд українські полки.

П'ятеро хлопців безвусих, ще юних,
За Україну в бою полягли.
В церкву, наповнену людом і сумом,
Селяни під вечір їх принесли.

Посеред храму на ріднях лежало
Чотири мерці у білих шптанях.
Вмиті, причесані – здавалося, спали,
А осторонь – п'ятий, мов “бідний в гостях”.

На ньому сорочка з обмоток зелених,
Розірвана в шмаття, від крові блищить,
З дитячою усмішкою, наче проситься чемно:
Ви, браття, до себе і мене заберіть.

Хоч я не помитий, та в тому не винен,
Селяни таким-от принесли мене,
Я теж за Україну, як всі ви, загинув,
Не хочу бути зайвим – пробачте за те.

І туга тяжка вояків огорнула,
У серце ввійшов страшний переляк.

І кожен благав, щоб його оминило
Стать зайвим колись, як цей юний козак.

Селяни не знали, звідкіля були хлопці,
Що кров'ю полили їхні поля.
Палаючим літом, в дев'ятнадцятім році
Скількох невідомих взяла рідна земля.

І без домовин козаків хоронили,
Бо врях селяни ніде не знайшли.
Їх клали на дошки в неглибоку могилу,
І слось розпуки неутішно текли.

Останнім в могилу того “зайвого” клали,
У поспіху личком чомусь до стіни.
Схилюлося небо, і селяни ридали,
На вічний спочинок пішли краці сини.

Вже скоро запала козацька могила,
Що не посвідчить, де лицарі сплять,
Які Україну й народ свій любили
І все віддали, що можливо віддати.

Простіть нам, брати, хай пером земля буде
І слава про вас у віках не згасе!
Поправлять могилу, дасть Бог, не забудуть,
Посадять калину, поставлять хреста.

Валерій МАРТИШКО
м. Бориспіль, 12 березня 2018 р.

“НАШ НАЙСТАРШИЙ ГЕРОЙ!”

З величезним сумом повідомляю:
на фронтах Національно-визвольної війни 23 лютого 2018 р. загинув снайпер 72-ї бригади Василь Васильович Романенко-“Дід”.

Василь Васильович 16 лютого відзначив свій, як виявилось, останній день народження – 68-й (!!!). Він 1950 р. нар. і, таким чином, став найстаршим загибим воїном нашої війни.

Усі, хто воював поруч із Василем Васильовичем, вважали його авторитетом, батьком. І дідом, – але не у військовій справі! Радилися з ним, приходили прихилити серце...

У нас за чотири роки загинули вояки 1950-го і 5 хлопців 1998 року народження. Дід та онуки.

Це справді Національно-визвольна війна всього нашого народу.

Спочивай з миром, Василю Васильовичу! Наш найстарший герой!

Вічна Тобі слава!

Назар ПРИХОДЬКО, волонтер

21-річна медик Вікторія Прищепіна, молодший сержант 72-ї Окремої механізованої бригади, нагороджена орденом “За мужність”. Щиро вітаємо!

Лілея ІВАСИК

КОЗАК СЕМЕН НЕСКОРОМНИЙ – “БРЕДОВСЬКИЙ” БРАНЕЦЬ

Козак Семен Нескоромний служив у 3-ій Залізній дивізії. В осені 1919 р. його захопили добровольці. В збірній станиці для полонених

при штабі Бредова його призначили на службу за ординарця при самому... Бредові. Важке життя почалося новоспеченому “бредовцеві”. Московська мова, самоволя “гаспад афіцеров”, хабарництво, продаж і спекуляція державним майном – все це створило жахливий стан цілковитого морального занепаду бредовського оточення. Все і вся грабувало, торгувало, продавало й набивало кишені, а потім утікало.

Генерал Бредов мав власний автомобіль, здобутий добровольцями в одному з боїв з українцями. До С. Нескоромного дійшли чутки, що бувший його н-к дивізії, тоді ще полковник О. Удовиченко наново формує українську дивізію...

В голові “бредовського” ординарця виникає плян негайної втечі до своїх. У таємниці цього пляну Нескоромний посвячує ще другого ординарця...

Умовилися на тому, що заберуть від Бредова український автомо-

биль і пару коней – одну коняку для ординарця, а другу в подарунок самому полковникові. “Все одно коні українські”, – казав товариш Нескоромного.

Десь через тиждень, як склалася ця змова, обидва “ізміннікі” вже рапортували в штабі дивізії полковника О. Удовиченка про своє прибуття на службу до “своїї” дивізії разом з автомобілем, кінями, озброєнням і т. п.

Коли в дивізії хтось, жартуючи, запитав: “А як же це ви не продали усього цього добра?”, С. Нескоромний відповів: “Хай москалі торгують нашою кривавицею, а нас же Бог милував!”

А[нтін] КОРШНІВСЬКИЙ

Дж.: Син України. – 1921. – Ч. 2. – 7 січня. – С. 4 – 5.

На світліні – Антін Коршнівський. Публікація Юрія Юзича.

У РОМОДАНІ ВШАНОВАНО ПЕТРА БОЛБОЧАНА І ЙОГО КОЗАЦТВО

22 березня 2018 р. в селищі Ромодані на Полтавщині відбулося велике свято, приурочене 100-річчю Ромоданівської перемоги. У березні 1918 р. під Ромоданом війська Центральної Ради перемогли російських окупантів та їхніх посібіників “чехословаків” і визволили Ромодан, який зажив нарешті мирним життям.

До Ромодана завітали козаки Миргородського полку на чолі з Миколою Коваленком, які разом із жи-

телями селища вшанували пам'ять наших захисників. Миргородці та історик Євген Карбан щиро вітали небайдужих українців, які прийшли вшанувати своїх лицарів-предків.

Відбувся урочистий мітинг, покладання квітів до хреста на пам'ять про загиблих у цьому бою. Відкрито меморіальну дошку полковнику Петрові Болбочану. Ось текст, викарбуваний на ній: “На вічну славу полковникові Петру БОЛБОЧАНУ, козакам та старшинам 2-го Запорозького полку війська Центральної Ради, які визволили Ромодан від більшовиків. 21.03.1918 – 21.03.2018”.

Під час концерту юній бандурист Віталій Дерев'янка проспівав

пісні “Бандуристе, орле сизий”, “Взяв би я бандуру”. Чоловічий вокальний ансамбль виконав козацьку похідну пісню та “Будьмо!”, а вчитель Ромоданівської музичної школи Олександр Остапенко – пісню “Я України син”, яка надзвичайно вразила гостей свята. Лунала в цей день у Ромодані й пісня “Ой у лузі червона калина”.

Відкрив меморіальну дошку селищній голові Олександр Верещака. Історичний клуб “Холодний Яр”, який ініціював ці вшанування, щиро дякує організаторам – передплатникові газети “Незборима нація” Миколі Вакуліну, Миколі Коваленку, селищному голові Олександрові Верещакі, директорів Ромоданівської ЗОШ І–ІІІ ступенів Тамарі Чепурко, директорів селищного Будинку культури Ользі Маніліч та козакам Миргородського козацького полку.

“Незборима нація”

Фото та інформація із сайту Ромоданівської школи

ВАДИМ СУХАРЕВСЬКИЙ ПРИЙНЯВ ВИКЛИК

Вадим Сухаревський увійшов в історію Визвольної боротьби українського народу як людина, яка розпочала перший бій української армії проти російських окупантів за визволення Донбасу. 13 квітня 2014 р. під Слов'янськом він і відкрив вогонь зі свого БТР по російських бойовиках Ігоря Гірка, що атакували бійців підрозділу “Альфа”.

Порушивши наказ “не стріляти”, він врятував співробітників СБУ.

Вадим Олегович Сухаревський народився 6 жовтня 1984 р. в м. Береговому Закарпатської області. Закінчив Академію сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. У 2014 р. – старший лейтенант, коман-

дир 3-ї роти 80-ї Окремої аеромобільної бригади. 16 серпня 2014 р. поранений у боях під с. Красним. Станом на квітень 2016-го – командир 503-го батальйону 36-ї бригади морської піхоти.

Майор Вадим Сухаревський – лицар орденів Богдана Хмельницького ІІ і ІІІ ступенів, Народний Герой України (2.08.2015).

“Крім почуття ненависті до противника, я більше нічого не відчуваю, – каже він, – втрати серед моїх хлопців я ніколи нікому не пробачу”.

Вадим Сухаревський – український герой. “Незборима нація” бажає йому перемог і нехай його і побратимів минають кулі!

"КОЛИ Я ВПАДУ..."

"Коли я впаду, мою кров вип'є рідна земля, щоб вирости з неї траву для коня того, хто стане на моє місце", – ці слова Юрія Горліса-Горського Сашко Капінос вибрав для пам'ятника "Борцям за волю і незалежність України", який разом із братом побудував у с. Куликові Кременецького району на Тернопільщині.

Вечір пам'яті Героя Небесної Сотні Сашко Капінос "Раз добром нагріте серце вік не прохолоне" відбувся в Києві в Національному центрі культури "Музей Івана Гончара" 10 березня 2018 року. Цього дня Олександрові Капіносу виповнилося б 34 роки. Він був одним із найясравіших представників молодого покоління незалежної України.

Сашко Капінос народився в селі Дунаєві Кременецького району. У 2001 р. закінчив із золотою медаллю Дунаївську школу, а в 2006-му з відзнакою – лісотехнічний університет у Львові. У 2008 – 2009 рр. Капінос жив у Вінниці, де був керівником громадської організації "Сколоті" (самоназва скіфів).

Сашко Капінос любив роботу на землі, тож став фермером. Перший у рідному селі почав носити вишиванку, показуючи приклад молоді. Перший виступив за зняття радянської символіки (але комуністичну зірку на Будинку культури замінили тризубом вже після загибелі Капіноса). Ініціював встановлення пам'ятника Тарасові Шевченку, організував вечорниці, навчав молодь народних танців. Створив спортивний клуб. Власним коштом і силами облаштував його. Організував співочий гурток у Куликові. Грав на

баяні, гітарі, бандурі. Збирав українські пісні. Мріяв власноруч виготовити бандуру і кобзарювати по селах. Започаткував уроки писанкарства напередодні Великодня не лише в Дунаєві, а й у навколишніх селах. Вів антитютюнову та антиалкогольну кампанії. Був волонтером літніх таборів для дітей-сиріт з усієї України. Щороку приїздив у Київ на Покрову та брав участь у маршах на честь УПА. Багато подорожував історичними містами України – вклонився і Холодному Яру, і Хортиці. Майже щороку в травні, в річницю поховання Кобзаря, їздив у Канів на Тарасову гору. У 2009 році вступив до ВО "Свобода".

На початку 2012 р. відстояв права громади і не дозволив побудувати в Дунаєві хімічний завод, який би завдав шкоди довкіллі. Був одним із найактивніших учасників Мовного майдану (годував 12 днів на знак протесту проти антиукраїнського закону Ківалова – Колесніченка). Учасник Революції Гідності. "Кремль" (псевдо Капіноса) – ройовий 35-ї штурмової сотні "Волинська Січ".

Увечері 18 лютого 2014 р. під час атаки силовиків біля барикади поблизу Будинку профспілок Сашко Капінос дістав тяжке поранення голови. Помер наступного дня в лікарні. Трохи не дожив до свого 30-річчя. Він планував одружитися після перемоги революції з Оленою

Котляр, з якою познайомився на Майдані.

Олександрові Капіносу посмертно присвоєно звання Героя України. У Дунаєві герою встановлено пам'ятник, у Куликові на приміщенні клубу – меморіальну дошку.

На вечорі пам'яті було відтворено все те, чим Сашко жив, надихався та надихав. Спочатку для дітей було влаштовано майстер-класи з писанкарства, створення витинанок, виготовлення шабел, фехтування, майстрування автентичних дерев'яних іграшок, цікаві заняття з історії.

Спогадами про героя поділилися рідні і друзі Сашко, Олена Котляр. Було показано про нього фільм. Співали кобзарі Тарас Силенко, Василь Лютий, Михайло Коваль, лірник Михайло Хай та інші. Учасники дитячого театру "Левеня" декламували вірші Тараса Шевченка. Була й танцювальна частина.

Співорганізатором вечора пам'яті виступив Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності.

Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ

БЕЗ ТРАДИЦІЇ НЕМАЄ КУЛЬТУРИ, БЕЗ КУЛЬТУРИ НЕМАЄ ДЕРЖАВИ

У сфері національної культури відмова від традицій минулого, обзивання таких традицій "нафталіном", як це зробив телеведучий Юрій Макаров, загрожує національній безпеці. За такого підходу і героїчну традицію українства можна віднести до "нафталінової".

Здається, давно канули в Лету Холодноярська "республіка", героїчні ОУН і УПА, Карпатська Україна, але коли до українського народу прийшла біда – воєнна агресія РФ, – швидко сформувалися загони добровольців і пішли захищати нашу Батьківщину... Ці загони мали історичні назви – батальйон

ОУН, ОДЧ "Карпатська Січ", підрозділ "Холодний Яр"...

Тарас Шевченко завжди звертався до "мертвих, живих і ненароджених". А Макаров наших мертвих, які енергетично пов'язані з нами, публічно та зневажливо назвав "нафталіном".

Відсікаючи героїчне минуле українців, макарів послаблюють світоглядну складову сфери національної безпеки в країні, яка воює, а отже, їхня праця в засобах масової інформації є небезпечною для нашого буття.

Віталій МАТЯШ

"І ЦЕЙ ЧАС НАСТАВ..."

На Черкащині про боротьбу в Холодному Яру не можна було говорити. Дорослі боялися за нас, дітей, щоб ми, бува, не обмовилися, і завжди попереджували: "Мовчіть, діточки, бо вивезуть на Соловки!"

Дідусь поглядив мене по голівці і сказав із жалем: "Так, назва красива, та місце гібле, особливо для нас, українців. Туди багато найкращих наших солов'їв вивезено, та там вони, бідні, не співають, а гірко мучаться".

Хоч до кінця не зрозуміла, що хотів сказати дідусь, але усвідомила, що Соловки це страшне місце. Дитяча цікавість завжди брала верх. Якось запитала в татка:

– Чому холодноярців називають бандитами?

Татусь подивився на мене розумними добрими очима, вимовив чітко і впевнено:

Не бандити вони! Ні! Вони взяли зброю в руки, щоб боротися про-

ти ворогів України. І їхню боротьбу не зможуть замовчувати вічно!

Матусь, бувало, витирає краєчком білої хустини сльози в очах і каже:

Я молюсь за них, невинно убієнних, щоб прийшов той час, коли людям розкажуть правду про те, як воно було насправді.

І цей час настав: вийшли друком книжки Юрія Горліса-Горського, Романа Ковалю, Василя Шкляра, з'явилися публікації в пресі, передачі на радіо, а в одній з наших шкіл учитель-методист В. Осінська провела урок за книжкою Горліса-Горського "Холодний Яр". Цей урок увійшов до методичного посібника "Черкащина, освячена у слові". Радію, що наші діти з юних літ знають, хто боровся за волю України, а хто прийшов до нас із мечем.

Вічна слава козацтву Холодного Яру!

Світлана КОНОНЕНКО, член літературно-мистецького клубу "Натхнення" м. Сміла Черкаської обл.

"ДАВНО ВЖЕ РОСИЯНИ ПРОНИКЛИ В УКРАЇНУ"

Перефразовуючи роздуми Миколи Бердяєва про російсько-німецькі взаємини, можна сказати: давно вже росіяни проникли в Україну, зросійщили українську державність і культуру, керували тілом і душею України. Хоча, на погляд д-ра Донцова, найстрашнішим є те, що російська еліта, російські письменники несуть для неросіян "ідею не життя, а смерті". Поетик "не Криленко й Муравйови заводили Великою Україною, а перед

ними ще – Пушкіні і Достоевські". Цьому духовному завоюванню чинив опір Тарас Шевченко. А оскільки "Шевченко був сам-один супроти плеяди Пушкіних і Блоків", опір цей був зламаний.

Петро СОКОЛОВ

Дж.: Соколов П. "Ковали слова" і "жоглери словами" // Українські проблеми (Київ – Львів). – 1991. – Ч. 3. – С. 84 – 86.

ОВСІЙ ГОНЧАР ЗНОВУ В МОТОВИЛІВЦІ

Сьогодні українці переосмислюють значення подій Національної революції 1917 – 1921 років. У нашій місті і села повертаються імена людей, згадувати про яких угорцям за російсько-радянського окупаційного режиму було небезпечно. Одним із таких "ворогів радянської влади" був уродженець с. Казенної Мотовилівки Васильківського повіту Овсій Гончар – отаман Бурлака. Тут він прийшов у світ 1888 року.

Вперше про нього українці дізналися із "Записок повстанця" Марка Шляхового, які я розшукав у Центральному державному архіві вищих органів влади і управління та видав окремою книжечкою. 2000 року на Українському радіо прозвучала моя передача про отамана Бурлаку, а наступного року опублікував про нього розповідь у книжці "Повернення отаманів Гайдамацького краю". Писав про Овсія Гончара і в книжці "Отаман Зелений" та у збірці спогадів "Так творилося Українське військо".

Книжки можна придбати через "Нову пошту", попередньо переказавши кошти на картку Романа Ковалю у ПриватБанку: 5168 7556 2267 7496.

Переславши гроші, зателефонуйте до редакції.

Повідомлення можна зробити й електронним листом на адресу редакції.

Окрім вартості книжки, замовник оплачує й доставку.

Тел. (044) 242-47-38, 067-726-30-36.

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 40 грн.

Ось коротка довідка про нього. Селяни вважали Овсія Івановича мудрим і добрим чоловіком, який піклується про їхнє майбутнє. У своїй хаті він заклав "Просвіту" ім. Бориса Грінченка, закупив книжки.

Марко Шляховий із Глевахи дав таку характеристику Овсієві Гончару: "Надзвичайно розумний і чесний... неймовірно холоднокровний", завжди спокійний і усміхнений. Овсій Гончар одним з перших взявся творити на Київщині відділи Вільного козацтва.

У 1919 р. більшовики розграбували і спалили "Просвіту" ім. Бориса Грінченка, забрали худобу, золото в торбинці, килими, швейну машину, скриню, навіть скатертину. Особливо шкодував Овсій за книжками. З розпуки не знаходив собі місця, все думав, як поквитатися з окупантами. З ними, як він сам зазначав, "інакше як з варварами, які руйнують навіть такі народні установи, як "Просвіта", не можна поводитися. А з варварами інакше й не можна поводитися, як тільки битися зі зброєю в руках".

Овсій Гончар почав агітувати селян до виступу проти російських окупантів. Навесні 1919-го він, зібравши 8000 мешканців Панської і Казенної Мотовилівки, Борової, Оленівки, Мар'янівки, Руликова, Барахтів, Глевахи, Великої Вільшанки, Янків, Митниці, Крушинки та інших сіл повіту, організував Васильківське повстання проти більшовицьких окупантів...

Через "НОВУ ПОШТУ" МОЖНА ПРИДБАТИ

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 50 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 25 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 65 грн.

"Прочитайте тую славу" Ольги Страшенко – 40 грн.

"Подєбрський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 100 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 50 грн.

"Сто історій Визвольної війни" Романа Ковалю – 65 грн.

Роман КОВАЛЬ
Світлина – від ГО "Ініціативна мо-
лодь Мотовилівських сіл".

"Похід Болбочана на Крим" Бориса Монкевича – 50 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 50 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 65 грн.

"100 облич Самостійної України" Романа Ковалю – 50 грн.

"Солодко-гіркий романс", аудіодиск Людини Хворост, 50 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса – 60 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 400 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 200 грн.

ЗАХИСТУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПЕРЕХОДЬ НА УКРАЇНСЬКУ!

РОЗМОВЛЯЙ ДЕРЖАВНОЮ МООВОЮ НАЦІЇ!

УКРАЇНСЬКА МОВА - ЦЕ НАША ЗБРОЯ У ВІЙНІ З РОСІЄЮ

e-mail: a.zahystmovy@gmail.com >>> (044) 531-42-21 (067) 878-52-48
www.zahystmovy.org.ua

ЦИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ ГАЗЕТИ "НЕЗБОРИМА НАЦІЯ"

Ігореві СМЕТАНСЬКОМУ (м. Калуш) – 200 грн.,
Світлані МИРОНЧАК (Хмельниччина) – 100 грн.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС

переплатити індекс: 30504

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Її редактор Роман Коваль – дослідник Визвольної боротьби українців за свою державу у 1-й половині ХХ століття. Ця газета – про долі Українських січових стрільців, вояків Галицької армії, Армії УНР, повстанських отаманів та їхніх козаків, Карпатська Січ, ОУН, УПА, вояків АТО, а також про кобзарів, письменників, нові книжки про Визвольну боротьбу, які видає Історичний клуб "Холодний Яр".

Ціна передплати на рік – 49,88 грн.

Наш індекс – 33545

Редактор Роман Коваль
Верстка Олександр Литвин
Коректор Надійка Овчарук

Інформаційне забезпечення Микола Владзімірський, Ляна Гайдук

Технічний директор Максим Селюзкін

Адреса для листування 03049, Київ, вул. Курська, 20, пом. 14. Тел./факс: 242-47-38 kovalroman1@gmail.com

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти. Видання зареєстровано 28.12.1993 р. у Державному комітеті України у справах видавничств, поліграфії та книгорозповсюдження. Серія КВ №325.

Наклад 2000 примірників. Видруковано 28.03.2018 р. ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед" Номер замовлення 1710315

Засновник Роман Миколайович Коваль

У редакції через "Укрпошту" можна придбати такі книги:

(ціну вказано, враховуючи вартість пересилки книг поштою):

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 62 грн.

"Подєбрський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 125 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 75 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 89 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 40 грн.

"Прочитайте тую славу" Ольги Страшенко – 65 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 75 грн.

"Сто історій Визвольної війни" Романа Ковалю – 90 грн.

"Похід Болбочана на Крим" Бориса Монкевича – 75 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 77 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 85 грн.

"100 облич Самостійної України" Романа Ковалю – 75 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса (2-ге, краківське, видання) – 85 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 440 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 250 грн.

Аудіодиск "Солодко-гіркий романс" Людини Хворост – 75 грн.

Книги можна придбати, попередньо переказавши кошти електронним переказом на ім'я Р. М. Ковалю, вул. Курська, 20, пом. 14, Київ, 03049.

"Незборима нація" – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України